

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	Torsdagen den 29 februari 2024 kl. 09:00-10:30	
Plats:	Esplanaden, länken, stadshuset	
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande, § 5-9 Solveig Granberg (C), vice ordförande. Ari Leinonen (S) Mehrana Bassami (S) Joline Göttfert (M), tjänstgörande ersättare för Alireza Mosahafi (M) Linda Lotare (V) Maria Lindvall (L)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Solveig Granberg	
Sekreterare:	<i>Digital signatur</i> Tomas Jakobsson	§§ 5-10
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Charlotta Westerlund	§§ 5-9
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Solveig Granberg	§ 10
Justerare:	<i>Digital signatur</i> Solveig Granberg	§§ 5-9

BEVIS Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2024-02-29
Anslaget har satts upp:	2024-03-01
Anslaget tas ner:	2024-03-23
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, kommunkansliet
Underskrift:	<i>Digital signatur</i> Tomas Jakobsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Helena Smith (S)

Jan Lundberg (S)

Josefin Gustafsson (M)

Tobias Holmbom (V)

Tjänstemän

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 5

Diariernr: KS-2024/00219

Jämställdhetsutskottet: Aktivitetsplan och budget 2024

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att godkänna förslag till aktivitetsplan för Jämställdhetsutskottet för 2024

att godkänna förslag till budget för Jämställdhetsutskottet för 2024.

Reservation

Joline Göttfert (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Förslag till aktivitetsplan för Jämställdhetsutskottet 2024

Fokus för arbete för 2024 är: jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur, ökad kunskap innebär medvetna beslut, innovation och partnerskap gör skillnad, samt systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling.

Aktiviteter 2024

Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur

1. Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige
2. Följa upp nämndernas arbete med det övergripande inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv
3. Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer
4. Bereda ratificering av CEMR-deklarationen utifrån tillagda artiklar
5. Uppdatera strategi för jämställdhetsarbete i linje med ny styrstruktur samt CEMR-deklarationens nya artiklar

6. Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete
Ökad kunskap innebär medvetna beslut

7. Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaksordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer
8. Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete
9. Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv
10. Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor

Innovation och partnerskap gör skillnad

11. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del
12. Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden
13. Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt

Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

14. Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning
15. Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet
16. I samverkan genomföra Umeå kommun Handlingsplan mot våld med utgångspunkt i det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Budget för jämställdhetsutskottet 2024

<u>Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur</u>	
1. Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige	0 kr
2. Följa upp nämndernas arbete med det övergripande inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv	0 kr
3. Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer	0 kr
4. Bereda ratificering av CEMR-deklarationen utifrån tillagda artiklar	0 kr

5. Uppdatera strategi för jämställdhetsarbete i linje med ny styrstruktur samt CEMR-deklarationens nya artiklar	40 000 kr
6. Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete	0 kr
<u>Ökad kunskap innebär medvetna beslut</u>	
7. Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaktsordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer	250 000 kr
8. Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete	100 000 kr
9. Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv	0 kr
10. Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor	150 000 kr
<u>Innovation och partnerskap gör skillnad</u>	
11. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del	150 000 kr
12. Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden	50 000 kr
13. Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt	50 000 kr
<u>Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling</u>	
14. Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning	0 kr
15. Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet	20 000 kr
16. I samverkan genomföra Umeå kommun Handlingsplan mot våld med utgångspunkt i det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra	40 000 kr
	850 000 kr

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Charlotta Westerlund (S), Linda Lotare (V) och Solveig Granberg (C) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Joline Göttfert (M) - Avslag på följande: 1, 10, 11, 13, 14 och 15.

Ändring 7: Sätt punkt efter "jämställdhetsarbete"

Ändring 12: Sätt punkt efter "jämställdhet"

Budget: Fördela om till punkt 16 i enlighet med yrkandena ovan.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag *mot* Joline Göttferts (M) förslag.

Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Joline Göttfert (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 6

Diarienum: KS-2024/00220

Jämställdhetsutskottets yttrande över förslag till planeringsdirektiv för 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att anta förslag till yttrande.

Ärendebeskrivning

Förslaget till planeringsdirektiv (version 1) innehåller förslag till totalram och nämndramar för kommande planeringsperiod. Förslaget baseras på kommunfullmäktiges senaste beslut om planeringsdirektiv för 2024 samt andra kommunfullmäktigebeslut som är viktiga för planering. Detta innebär att de mål och program som ingår i förslaget är desamma som kommunfullmäktige fastställt för 2024 (beslut juni 2023)

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsmålet: *Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv*, är ett av de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen som nu ingår i programmet för social hållbarhet.

Jämställdhetsutskottet vill framhålla vikten av att jämställdhet är ett horisontellt perspektiv och en övergripande strategisk fråga som fortsatt måste genomsyra samtliga program och verksamheter och inte enbart begränsas till ett fokusområde inom ett av fyra program. Jämställdhet, som en grundförutsättning för social hållbarhet är också nära knutet till arbetet med tillväxt, klimatneutralitet och digitalisering. Det bör inte förstås enbart som ett separat område och social hållbarhet är en av flera sammanhängande hållbarhetsdimensioner som ömsesidigt stärker varandra.

Den av kommunfullmäktige antagna strategin för jämställdhetsarbete anger att: *"Samtliga verksamheter inom kommunen ska bedriva ett aktivt jämställdhetsarbete och det är varje nämnds ansvar att bryta ner det övergripande målet kring jämställdhet till egna mål i den egna nämnden och genomföra samt följa upp detta."*

Jämställdhetsutskottet önskar därför se att Strategi för jämställdhetsarbete läggs till bland de övergripande styrdokumenterna för samtliga program.

Beslutsunderlag

Förslag till planeringsdirektiv och budget för 2025 samt plan för 2026–2028
Anvisning för nämnders och bolags yttrande över Stadsledningskontorets förslag till planeringsdirektiv

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se

§ 7

Diarienum: KS-2024/00146

Jämställdhetsutskottets rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att rekommendera kommunfullmäktige besluta att Umeå kommun ansluter sig till CEMR-deklarationens nio nya artiklar 31–39 i enlighet med SKR:s rekommendation.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun undertecknade 2008 Den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på regional och lokal nivå. Den är framtagen av europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation (CEMR).

Deklarationen är ett politiskt dokument och ett instrument för arbetet med jämställdhet. I korthet går deklarationen ut på att undertecknare ska arbeta med jämställdhet på bästa sätt utifrån de ramar och befogenheter som den egna organisationen har. Deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män är en utgångspunkt för kommunens jämställdhetsarbete och finns med i Umeå kommuns strategi för jämställdhetsarbete. Dess grundläggande sex principer och trettio tidigare artiklar utgör riktlinjer och fungerar som ett verktyg och en inspirationskälla i verksamhetens arbete med jämställdhet.

2022 beslutade CEMR:s Policy Committee att göra vissa språkliga förbättringar och ändringar av redaktionell karaktär, förstärka det intersektionella perspektivet i hela deklarationen, samt i ett helt nytt separat avsnitt lägga till nio nya artiklar om sakområden som täcktes otillräckligt eller inte alls av deklarationen från 2006.

De nio nya artiklarna handlar om att:

- jämställdhet är en drivkraft och en förutsättning för hållbar utveckling (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och inkludera dessa röster och erfarenheter i arbete som påverkar dem (artikel 34)
- nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men riskerar också att öka omsorgsbördan och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar som beaktar jämställdhet i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Beslutsunderlag

Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 8

Diarienum: KS-2022/00325

Nämnders verksamhetsplaner 2024 ur ett jämställdhetsperspektiv

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Bifogad sammanställning är en genomgång av samtliga nämnders verksamhetsplaner för 2024 med fokus på formuleringar kring jämställdhet och jämställdhetsmål i beskrivningen av grunduppdrag, nämndspecifika mål och strategier, nämndens aktiviteter i relation till program och inriktningsmål, jämställdhetsrelaterade tilläggsuppdrag, samt utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt.

För varje nämnd redovisas de skrivningar som finns i nämndens verksamhetsplan som relaterar till jämställdhet. När det gäller programmet för social hållbarhet redovisas de specifika insatser inom jämställdhet från nämndernas verksamheter som nämns. De skrivningar om jämställdhet som är direkt citerade från programmet finns inte med i sammanställningen.

Beslutsunderlag

Uppföljning nämnder VP 2024

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Beslutet ska skickas till

Ledningskoordinator

§ 9

Diarienum: KS-2023/00192

Återrapportering: Jämställdhetsutskottets aktivitetsplan och budget 2023

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Återrapportering av aktiviteter och budgetutfall för jämställdhetsutskottet 2023 enligt bilaga.

Beslutsunderlag

2023 – återrapportering aktivitetsplan och budget

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 10

Diariernr: KS-2024/00131

Informationsärenden 2024-02-29

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

att bordlägga punkten om rådslag för hållbar utveckling till nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

- Återkoppling rally 2024. Annika Dalén redovisar insatser och erfarenheter från rallyt.
- Rådslaget för hållbar utveckling (Erika Åberg).
- 8 mars – Internationella kvinnodagen. Demonstration kl. 17:45 på Renmarkstorget.

Lansering av rapporten "Våld mot samiska kvinnor".